

Evropská unie 2030: Poválečný plán pro Ukrajinu a Turecko

 nationalinterest.org/feature/european-union-2030-postwar-plan-ukraine-and-turkey-206263

3. března 2023

Jak by měl vypadat dlouhodobý budoucí vztah Ukrajiny k Evropě a Západu obecně, pokud a kdy bude možné tuto strašlivou válku ukončit? Na tuto otázku není příliš brzy. Čekat na zahájení rozhovorů by bylo vzhledem k důležitosti úkolu neprozíravé. Plánování mezinárodního uspořádání po 2. světové válce skutečně začalo dlouho před rokem 1945. Nemusí to být druhá světová válka – ale ukrajinský konflikt je přesto významnou událostí v evropských dějinách. Při zvažování, jak to pomoci ukončit, se sluší myslet ve velkém a přemýšlet od prvních zásad.

Stabilní mír bude vyžadovat spravedlivou dohodu, která Ukrajině umožní obnovit svůj národ se silnými vazbami na Západ a posílit svou ekonomiku, i když se o to bude snažit způsobem, který minimalizuje pravděpodobnou ruskou protireakci. Uvažovat o Ukrajině a Turecku společně jako o nových členech Evropské unie do roku 2030 poskytuje správný strategický cíl, když uvažujeme o nové architektuře regionu. Jsou to dvě největší země východního křídla Evropy, kromě samotného Ruska, a dvě země, které jsou také geostrategicky nejvíce v pohybu. Jejich ukotvení do širšího evropského řádu bude důležité nejen pro jejich budoucí bezpečnost, ale také pro stabilitu širšího regionu – ať už uvažujeme v pojmech soudržnosti a soudržnosti Západu, odstrašení Ruska nebo obojího.

Jeden prvek takového přístupu musí jednoznačně zahrnovat bezpečnost. Jak jeden z nás napsal jinde, vyjednané urovnání současné války vyžaduje dostatečné ujištění a posílení bezpečnosti pro Ukrajinu, aby Rusko nezaútočilo znovu za rok, dva nebo tři. Členství Ukrajiny v NATO a závazné bezpečnostní záruky se zdají jako součást jakékoli dohody s Ruskem nepravděpodobné. Ale silná výcviková přítomnost NATO na budoucí Ukrajině v kombinaci s vytvořením nové euroasijské bezpečnostní struktury, která je odlišná od NATO a silnější než Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě, může poskytnout ten správný vzorec. Ukrajina by byla spolu s mnoha nebo většinou členů NATO zakládajícím členem takové struktury. Jednoho dne by se mohl připojit i post-Vladimir Putin a reformované Rusko.

Nejde však jen o bezpečnost, jakkoli je důležitá. Širší místo Ukrajiny v Evropě je také zásadní zvážit. Alternativou k uvažování o poválečné dynamice nyní je počkat, až budou zralé vojenské podmínky, aby mohla začít politická jednání mezi Kyjevem a Moskvou. Tato strategie trpělivosti se může ukázat jako příliš dlouhá, příliš riskantní a příliš nákladná pro všechny zúčastněné strany, včetně Evropy a Spojených států. Západ musí Ukrajině i nadále pomáhat vojensky a ekonomicky, ale měl by také podnítit Kyjev, aby přemýšlel o poválečné stabilizaci, demokracii a prosperitě. Jasná cesta vedoucí k členství Ukrajiny v EU – s štědrým finančním balíčkem na poválečnou obnovu – je pro Západ slibnou a realistickou strategií.

Tento dlouhodobý evropský strategický cíl, který zahrnuje Ukrajinu do EU, by však neměl zavírat dveře Turecku. Evropa se nesmí proměnit v křesťanský klub, který vylučuje kriticky důležitou muslimskou zemi, která požádala o vstup do klubu dávno předtím, než se Ukrajina v roce 1991 vůbec objevila jako nezávislý stát. Jistě, autokratická cesta Turecka pod vedením Recepta Tayyipa Erdogana nemůže a neměla by být odměněna. Místo toho musí EU stanovit kurz, který bude motivovat a odměňovat turecký politický kontext po Erdoganovi. Tento scénář se může velmi dobře objevit po tureckých

volbách naplánovaných na letošní léto. Nedávné ničivé zemětřesení v zemi pouze vyostřilo odhodlání turecké opozice, která Erdoganovu vládu obviňuje z pomalého záchranného úsilí, neefektivní pomoci po katastrofě a laxních stavebních norem. Podle většiny průzkumů má opozice – sjednocená fronta šesti politických stran – rozumnou šanci vyhrát. Kombinace neutěšených ekonomických podmínek a Erdoganovy únavy mezi velkými segmenty mladé a dynamické turecké společnosti pravděpodobně změní po dvaceti letech pod stejným vládcem novou stránku v turecké politice. Pod demokratičtější vládou a po přivítání Švédska a Norska jako nových členů NATO si post-Erdoganovo Turecko zaslouží druhou šanci u EU. Vzhledem ke složité – a potenciálně užitečné – roli Turecka v ukrajinské krizi může tato nová stránka ve vztazích mezi Tureckem a EU také pomoci Ankaře uniknout ze strategické a ekonomické oběžné dráhy Ruska.

Ukrajina získala status kandidátské země v EU krátce po zahájení ruské invaze. Kandidatura však není zárukou členství, jak Turecko, další země, která získala takový status v roce 1999 a zahájila přístupová jednání v roce 2005, hořce ví. Někdo může namítnout, že EU nemůže přijmout stát s okupovaným územím. Ve skutečnosti již EU má člena s neupravenými hranicemi: Kypr. Ke zděšení Turecka Kypr získal členství v unii, přestože hlasoval proti plánu podporovanému OSN, který by ostrov sjednotil.

Proces přistoupení Turecka k EU je v současnosti pozastaven z důvodů, které do značné míry souvisí s jeho autokratickým obratem. Vážnou překážkou jsou ale také Kypr a Řecko. Vítězství opozice proti Erdoganovi v nadcházejících volbách by mohlo vytvořit úzké okno příležitostí i na této frontě. Nedávný dokument nastiňující strategickou vizi turecké opozice zdůrazňuje potřebu diplomatického angažmá spíše než řinčení šavlí s Řeckem. Oživení procesu členství Ankary v EU v post-Erdoganově kontextu by poskytlo prospěšnou

vzpruhu nové turecké vládě, která hledá spíše diplomatická než militaristická řešení hluboce zakořeněných problémů v Egejském moři a východním Středomoří.

To vše se snadněji řekne, než udělá. Brexitem ztratila EU zemi, která byla nejhornivějším zastáncem rozšiřování. Washington také ztratil svého nejcennějšího partnera v EU. Při absenci Spojeného království se Washington musí stát šampiónem rozšiřování EU. Případ francouzsko-německého motoru EU je přesvědčivý: cesta Ukrajiny a Turecka ke vstupu do klubu do roku 2030 výrazně zlepší mír a stabilitu v Evropě. Alternativou bude Ukrajina v limbu a frustrovaná Ankara, která se bude nadále vzdalovat transatlantické komunitě. Ano, Turecko je již členem NATO, ale velmi problematickým. Ankara zakoupila od Ruska systémy protiraketové obrany a v současné době drží finské a švédské členství v NATO jako rukojmí. Bidenova administrativa by měla tvrdit, že demokratičtější Turecko po Erdoganovi bude potřebovat evropskou perspektivu, aby zůstalo v kurzu. Tato pozitivní změna trajektorie turecké zahraniční a domácí politiky jistě změní hru pro turecko-ruské vztahy.

O své budoucnosti může rozhodovat pouze EU. Francouzský prezident Emmanuel Macron prohlásil, že členství Ukrajiny v EU může trvat „desítky let“, nedávno zahájil „Evropské politické společenství“ – velkou a bezzubou iniciativu sdružující 42 zemí, které zahrnují Izrael, Gruzii a Arménii. Ukrajina a Turecko budou potřebovat víc než jen začlenění do velkého a neúčinného celoevropského stanu bez ekonomických a politických výhod. Aby EU a Spojené státy skutečně porazily ruské cíle, musí vytvořit silnější a mnohem odvážnější transatlantickou agendu. Ukotvení Ukrajiny a Turecka v EU do konce desetiletí by mělo být jádrem této strategické vize.

Michael O'Hanlon zastává křeslo Philipa Knighta v obraně a strategii v The Brookings Institution a je autorem Vojenské historie pro moderního стратега: Americké hlavní války od roku 1861 .

Omer Taspinar je profesorem na Univerzitě národní obrany a Johns Hopkins/SAIS .

Obrázek: Salma Bashir Motiwala / Shutterstock.com